

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Geo. Laichak, President.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня мистяться в Укр. Роб. Домі, на ролі вулиці Пчічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

НІС БЕНІТО МУССОЛІНІ.

Револьверовий вистрій ненормальної англійської аристократки витворив необхідні психологічні умовини для від'їзду карикатурного дезера, Муссоліні, в Африку "для оглядин африканських посіостей".

В Муссоліні вистрілено. Це, що поцілено лише в його ніс, не робить різниці. Ця подія дала йому якнайкращу нагоду виткнути свого надбитого носа в Африку.

Газети на всі заставки трубили, що "Муссоліні, поранений, хоробро від'їздить в подорож по Африці". Немає злого для Муссоліні, щоб не вийшло на добре; як-би так не випадок з носом, то газети цалевими буквами друкували-б крикливі загрозливі заголовки, що Муссоліні загрожують світовому миру новою мілітарною авантюрою. А ось така дрібничка, як стрілянина в ніс, дозволяє йому повести легенько давно вилановану кампанію за поділ Африки. Суперечності імперіалістичного капіталізму, що неухильно пруть до катаклізму, загострюються.

Мабуть було-б пересадним пропускати, що така рекламна штукка, як постріл в ніс, могла бути навісним для цього зроблена; більше правдоподібним є, що це був впрод стили попередбачий шастливий для Муссоліні випадок.

Можна собі уявити те, який терор-счинився-б з приводу цього інциденту, як-би так фашистська реакція могла знайти спільника атентату серед робітничої класи, на якого-б можна було завалити цілу віну.

Але в даному випадку цього вже ніяк зробити неможливо. Справа дуже ясна для всіх. Проте, ми бачили, що роблено одну невдалу спробу з боку продажних журналістів Муссоліні доказати, що вірна римо-католичка, "достоїнна Вайолет Албїна Гїбс", яка цілком в фашистській ніс, "симпатизує з комунїзмом". Та на цїм воно й скїнчилося. Більше подібних спроб не відко. Тут вже зовсім неможливо крутити і брехати без наїраження на компромїтацію.

Отже ні в якій спосіб не дається надати цїй аферї нішого вигляду, як вигляду психопатичної справи, в якій як активний, так і пасивні учасники — одного поля ягідки. Як стало вже для всіх ясно, що експертот від стрїлянини в ніс був ніхто інший, як ексцентрична титулована католицька дама британської аристократї, то тоді її фашистська феїда кліче "ексцентричною" й видає під догляд її родини. Але ніс п. Муссоліні без одної нїари, чи може її без обидвох, знаходиться в Африці. Це новий крок до захитання політичної рівноваги Європи.

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПАВУКИ Й АМЕРИКАНСЬКА МУХА.

Є в Європі Ліга Націй. Правда, з останнього свого засідання вона, так розіхалася, що тепер самій їй стидно назад зіхатися.

Та нічого не вдієш. Придється позичити очей в сїрка і таки жось зіхатися.

В Америці є Злучені Держави. Ліга Націй дивиться на них й думає: Злучені Держави не мають Ліги Націй і проте живуть злучені й не розлучаються. Коли-б менї дістали їх до себе... Треба дістати. Вони-ж мене породили, то може хоч тепер надзалипили-б.

І запобігає Ліга Націй коло Злучених Держав і "задком і передком". Коли не хочете йти, каже, до Ліги, то хоч до міжнародного суду притупіть.

А Злучені Держави кажуть, що отой самий міжнародний суд є нічим іншим, як задніми дверима Ліги Націй. Ще й обидилися. Чого, мовляв, запрошуєш нас задніми дверима.

Американські газети, яких клічемо є — цїлий світ для Америки, кажуть до "вуйка Сема": стерчися ти цієї Ліги Націй. В нїй зібрався самі павучки і хочуть тебе, нещасну муху, спїямати у свої тенета. Вистарки для тебе мати довкола цих тенет свого сталого доглядателя. Але в тенета — й не думай.

Тай так то Ліга Націй сама плутається у власних тенетах, а американська муха (з породи оवादів) літає по Європі й збирає поживу.

Виглядає як казочка, а скїдається на правду.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ПРО АМЕРИКАНСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Відомий американський журналіст, Артур Брисейн, що працює для газетного тросту Гирста й твори якого щодня мїстяться в сотках Гирстових газет по цїлих Злуч. Державах, дописує "ліберально" висловився про американських робітників. Ось тільки послухайте.

Лідери Американської Федерації Праці внісли таке домагання до сенату:

"Дев'ятьдесять процент працюючого населення нації домагається вина й лїва". (В Злучених Державах тепер ведеться боротьба проти прогїбїї й Американська Федерація Праці також є за вином і пивом.)

Отже з приводу цього домагання А. Ф. П. Артур Брисейн виводить таку науку:

"В Англії, або у Франції цього (такого домагання) вистарчало-б, щоб змінити закон. Але дев'ятьдесять процент працюючих в Злуч. Державах не багато значуть. Підчас виборів

наші робітники діляться між демократами й республіканцями і голосують так, як їм наказують боси.

"Іх власні лїдери кажуть їм, що вони не повинні голосувати, як робітники."

"Люде, що голосують, як вївці, повинні сподіватися, що вони будуть мати овечий вплив. Робітники Великої Британії своїми домаганнями засавають британських дипломатів думати."

"Робітники Злучених Держав, як це скаже вам кожний практичний політик, є такими, що зовсім не непокоять політиканив".

Такє говорить буржуазний журналіст найбільшого в Злучених Державах газетярського тросту про американських робітників, які, слухаючи своїх демократичних та республіканських лїдерів, бояться політики.

Такого політичного відстагого робітництва, як в Злуч. Державах, нема певно ні в одній державї світа. Навїть канадїське робітництво має в парламентї двох своїх представників, але американське робітництво не має ані одного, коли не рахувати соціалїста Бергера, про якого в парламентї нічого не чути, бо він нікого не репрезентує (тому його й вибрано).

Не дивно отже, що буржуазний журналіст порівнює американське робітництво в політичному відношенню — до овечь

ЄВРОПА Й АМЕРИКА.

(З промови тов. Л. Троцького.)

Минулого разу ми спилилися на тому, який то крик розпачу американські газети, дізнавшись від свого міністра торговлі, Гувера, що американські капіталїсти переплатили англїйським околo 750 мільонів доларів за кашук.

Отже послухаймо, що дає про це каже Л. Троцький.

Прочїтаю один цитат:

"І пощо оти всі Льюкарни й Женевї, Ліги і протоколи, конференції по розбїренню й економічнї конференції, коли можуть група нації навісним ізольов (відграничав) Америку?" ("The Evening Post")

Уявіть собі що біду Америку, яку зі всіх боків ізольують і визискують (сміх). Кашук, кофе, оливо, сезїель для мотузків, салїтра, поташ — все це так захоплене й монополїзоване, що добром американському мїліардеру ні на автомобїлі проїхатися, ні кофе до сїху наїтися, ні на добром шашурку повісїтися (сміх), ні навіть простої оливої кулі в череп собі пустити (сміх) ніяк не можна (через брак оливо), — одним словом зі всіх боків визискує. Воїстину; хоч живим лїгавї в стандартизовану домовїну.

Ось як раз з приводу цього Гувер написав статтю, — так, знаменита стаття! — вона ціла складається з питань — 29 питань! — я порухував. І кожне воно лїше одно від другого.

Як то, мовляв, ви думаєте (всі питання зверненї гострим

кінем до Англії): чи-ж то порядно наживатися на зверхчїї цїнї? А коли не порядно, то чи не може це ввїсти подраження у відносини між націями? А коли може ввїсти подраження, то чи не є обовязком уряду вмішатися в цю справу? А як поважуючий себе уряд вмішатесь, то чи не виплинуть з цього тяжкі наслідки?

Одна англїйська газета, не так поважна, як нїші, але більш відкрита, написала з приводу цього такє: один мовляв, дурень може поставити стїльки запитань, що сто розумних на них не відповідять (сміх).

Але ці патріотична газета тільки серце потїшила. Бо, перш всего й ніяк не смїю думати, що дурень займає так високу посаду... А коли-б навіть це було так (сміх), товариші, це не признання, а тільки льогїчне дїпнушення... Коли-б, кажу, це навіть було так, то алже-ж Гувер стоїть коло гігантського апарату американського капїталу, його розум і не потрібний, за него думає вся буржуазна "машина".

І, в кожному разї, після 29 запитань Гувера, з яких кожне незвичало, як револьверний вистріл над вухом Балдвіна, кашук зразу подешевшав.

І цей факт краще висвітлює світове положення, чим десятиціфр. Так то виглядає, товариші, американський паціфізм на практицї.

Дальше ще буде в слїдуїючому числї "У.Р.В."

БЕСКО ПАКУЄ ГОЛОДНИХ РОБІТНИКІВ В ТЮРМУ.

Одне право для багатого, инше для бідного.

Кара, визначена майнерам, засудженим за напад на скелї судїею головному суду міста Сїдней, Нова Скошїя, Робїтнич, це раз показує робїтничїї класї, що "один закон існує для багатства, а другий для бідности".

В майнерських оселях Нової Скошїї ще в 1922 р. існували такі умовини, що звели майнерів до такого убожества і голоду, якого годї подибати в якій будь цивїлізованїй країні від часу середновїччя.

Локавти, страйки, безробіття, шпіонаж накідано робїтникам для того, щоб погїршити їхнїй життєвий рівень та збільшити зиски нещодоїї й безмало-сердної повторї, знанїй як Беско (Брїтїш Емпаєр Стїл Корпорейшн).

Фактом є, що центром атаку був Гїлес Бей, більше ніж якась инша частина дїстрікту, а це тому, що тут існував фундамент організації. Це-ж тут найкраще проявлялась боротьба проти утиску і зменшування платї.

Умовини були на стїльки жалюгідні, що в останній декаді 1924 року і в першїй 1925 року, громадяне Канади вмішалися до справи: ратунку майнерів, видали поклик до населення й навіть до народу Злуч Держав за жертвами, щоб в цей спосїб вратувати майнерів та їхнї родини від голодової смерті.

Беско доводить робїтників до роспуки.

Замість старатися поліпшити умовини, Беско цїлковито закрїла деякі з вуглевих копалень в Гїлес Бей. Це спонукало дїстріктових урядовцїв Ю. М. В. оф А. проголосити страїк. Після пїяти мїсяцїв найгіршїх умовин, коли-буть відомих в історїї робїтничої боротьби, Беско спромоглася перевести в життя драстичне зниження платї й відкїлати страїк. Але це ще не все. З цїм заперестано давати допомогу майнерам. Стаї безробіття не поліпшилася. Чотири копальні, зарудніючі біля 2,000 майнерїв, все ще були цїлковито закрїті. З десятикопалень в суб-дїстріктї Гїлес Бей, лише одна стала працювала, решта працювали менше, як половину або були замкненї. Положення робїтників та їхнї родин ставало дедалї все гірше з дня на день, доки врешті нічого не лишилося для них окрім голоду.

Опинившись перед суворотою зїмою, яка була в Кейп Бретон, без поживи, не кажучи вже нічого про одїя, заперестано годї до урядів, цивїльнїх, провинїональних і краєвого, але все, що від них одержано, то були

чїмі телеграмми і блазєнські викрутї, хоча ті самї уряди віддали Беско фактично всі прирідні багатства провинїї, а до того-ж ще й дев'ятьдесять мїліонів доларїв готвики в формї бонусїв і субсидїї з народнїх грошїв. І це ще не все; вони дали Беско всі привїлеї, яких лише та компанїя бажала; для робїтників, які голодували і мерзли, так такі й не зроблено нічого.

"Гом, свїт Гом"... не для майнера.

Не тяжко після цього уявити собі "свїт гом" майнера підчас рїздва 1925 р., коли то "всі радїють й славятуть бога за його ласку".

В недїлю, 27. грудня, в Роял театрі відбувся масовий мїтїнг, на якому були присутнї два члени уряду — головний прокуратор Дж. С. Догмас і Дж. С. Герлінгтон. Цї денгментами обїляли зробити все можливе, а відтак було ухвалено склакати ще один мїтїнг на слїдуїючу недїлю. Мїнуну ще один тїждень голоду і нужди, ще один тїждень зайвих надїй, і знову відбувся мїтїнг 3. сїчня 1926 р., та на тїм мїтїнгу вже не було нікого від урядї й не було чути на нїм ані словечка захоотї чи обїянки, представнїйчї уряду годї було й зі свїчку відшукати; вислано було наново телеграмми і мїтїнг відложено було до 9. год. вечера для того, щоб зачекати на сподїяну відповід.

Та даремні були надїї.

Ось яке було положення. Майнери не могли жєбратї ці познати, вони не мали що в уста вложити, тимчасом склї-

пи трїщали від всякої всячини — доброї поживи, одїю і т. п. Це все були продукти праці їх власної класї, поскладанї за скляними шибамї. Дїстати цї необхіднї речї, або втратити власне життя й життя своїх родїн — ось яка була альтернатива перед ними. Голоднї вибрали першїй шлях — почали самї брати, що могли.

Арешт і кара.

Після цього, як звичайно, почалися арештування; всього було арештовано околo 30 осіб; одинадцять засуджено в тюрму від десяти днів до трох рокїв. Капіталїстична прєса висловлюється про цї подїї як про "сумнї сцени" і т. д., суддїя висловлює симпатїю і жає до жертв ладу, який він так шїро обороняє. Ви мали справедливо росправу, сказав він до першїй покликаної жертви.

"Справедливїсть" капїталїстичного суддї.

Суддїя Керол сказав, що мусить виконати свій обовязок. І безсумнїво він його виконає — супроти пануючої класї. Та коли-ж робїтники виконують обовязок супроти своєї класї? Цю годї рєсї дїстали по карку робїтники з Кейп Бретон, яка слїдуїюча частина зїстане заатакована? Там, де того вимагатимуть найбільше капїталїстичнї інтереси.

Тому ми визнаємо пацюїчих вжити засобїв для випущення на волю всіх засудженїх в Сїдней, бо-ж це зразок капїталїстичного пересуджування цих робїтників, які опираються патисковї пануючої класї за збільшенням визиску і рабства.

Обсерватор.

СІЧИНСЬКИЙ НА ДОПОМОГУ ПРОТИ-РОБІТНИЧИМ СИЛАМ В КАНАДІ.

Правдику мїсїю Сїчїнський виявив в буржуазнїй прєсї.

(Докїнчення.)

Про свою правдику мїсїю Сїчїнський розповїв на слїдуїючїй день консервативнїй газетї "Вївїнг Телеграм". Він показав, що "македонські, росїйські, польські і українські комунїсти та діти з комунїстичнїх шкїл" розбили йому мїтїнг, на якому промовляв, що на Україні нема свободи під комунїстами. (Розумїється, що на мїтїнгі були самї Українцї і дітї не було, але як може контрреволюціонер обїтися без брехнї.) Зрештою найбільше набалакав він сам про себе, як про "героя", що вбив Поточкокого. Дуже цікаво набалакав. Ось його власні слова про те, що він вбив Поточкокого: "Намислив був членом одної з фамїлїї, що зрадили Польщу в користь Росїї за панування Катєрини ІІ, котрїй вірїв в класовї привїлеї понад любов до свого краю. Я пішов до його офісу і застрївав його".

Ось таким "героем" малює себе Сїчїнський в тутешнїй буржуазнїй прєсї, "героем", що вбив Поточкокого не за "український народ", але за зрадцїв Польщі і Австрїї. А далї заявляє, що ті, що допомогли йому з Канади й Злучених Держав утїти з тюрми, тобто-б більшовики, буть то кажуть йому: "Ми допомогли тобі утїти, а ти тепер проти нас. Але я ніколи не був більшовиком". (Погодї власнї слова, цитованї з "Вївїнг Телеграм".)

На иншому мїсїї своєї заявї в згаданїй газетї Сїчїнський каже: "Лєнїн був тої думки, що Польща повинна дістати стїльки української землї, скїльки можливо, щоб в цей спосїб ослабити Польщу в майбутньому, бо Українцї не будуть льювляти Польщї". У Сїчїнського, як читач зауважить, раз Росїя хотїла загарбати Україну, а другий раз хотїла вїдати як найбільше українських земель Польщї. За що новоявилі Раднїськї Республіцї з бїлою Польщею, коли Лєнїн хотїв вїдати тїй Польщї скїльки можна українських земель, або чому тїх земель не дано Польщї більше, це вже тайна Сїчїнського. Залишивши цї

його вигадки і баламутства на боцї, тут один висновок яснїй, що Сїчїнський провадїть пропаганду проти Раднїської України, щоб не допускати до "ослаблення Польщї", тобто-б протїдїлати мїнїмум намїрам більшовикїв.

Свою заяву закрїмує Сїчїнський денунцією, що буть то галабурду на його мїтїнгу організував Український Агїтаціонно-Пропагандовий Комїтет Комунїстичної Партїї Канади, який спровадив собі "емїсарра" з Вїннїпегу, закупив площу і збирається будувати свою салю. Площу, як вїдомо, закупив мїсцевий віддїл ТУРФДїм, а Сїчїнський денунцює, що не справа Комунїстичної Партїї, надїючися в цей спосїб стягнути нелаку мїсцевї влади проти будови тутешнього Українського Робїтничого Дому. За це просить він ласки для націоналїстї, заявляючи: "Як націоналїстичний рух буде зростати, то комунїсти не знайдуть тої піддержки, за якою вони глядїть".

Закїдає до боротьби проти Українського Робїтничого Дому.

На мїтїнгі самих членїв Українського Народного Дому, націоналїсти радїлися Сїчїнського, що їм тепер робити. Йшли до Петрушевичом, Петлюрою, за отуманом Босїм і зайшли під дурного хату. А тут українські робїтничї організації ростуть і збираються будувати Український Робїтничий Дім. На те Сїчїнський порадив, щоб від тепер трималися гїльки його, а напевно зайдуть там, де й він. Але де саме, не вїдомо. Найважнїше завдання зараз, говорив він, це не допустити до побудовання Українського Робїтничого Дому в Торонто. Протї будови У.Р.Д. треба борїтися всіми силами, бо як робїтники його збудують, тоді ви пропади.

З усєю балаканнїю і поведїннєю Сїчїнського ясно, що його спроваджено сюди для того, щоб допомїг українським панським агентам і протиробїтничому чорносотенному елементу поборувати тутешнї українські робїтничї організації, відвертаючи увагу українських робїтників від тутешнього робїтничого руху і від того, що

дїється в Західнїй Україні, під польсько-шляхетським нагаєм, нацьковуючи їх проти Раднїської України.

Вїдповід українських робїтників в Торонто.

Свідомї своїх інтересїв українські робїтники й робїтничї міста Торонто дали вїдповід на його-ж таки мїтїнг, а наші організації рїшили вирїшити влаштувати ряд публічних мїтїнгїв для вивенення всіх тих справ, якими панські агенти намагаються баламутити український робїтничий загал. Немає сумнїву, що Сїчїнського зустрїнуть з такою-ж погордою скрїжею, де він з'являється між українськими робїтниками та замїсць цікавитися його шопками, наше робїтництво ще тісніше обєднається доквруги своїх організації для боротьби з усіми ворогами працюючих.

Р. Р.

Торонто, 6. квітня 1926.

ПЕРЕД РОЗСТРІЛОМ РОБІТНИКІВ В СТРИО.

Як вїдомо вже читачам "У. Р. В.", що в останньому днї березня в Стрїю, в Галичинї, польське вїйське розстрїляло 10 робїтників, а 30 тяжко ранїли, а влада проголосила вїйськовий стан і закрїла професїїнї союзи.

Що в Стрїю заносилося на грїзнї заворушення, вїдно з допису зї газети до львівської робїтничої газети "Свїтло", з 21. березня. В тому дописовї читаємо:

"Нагілка на робїтничїй рух в Стрїю зовсім не припиняється, а напакї, прибирає чимраз бєзцеремоннїшї форми. Та й як церемонї з протєратїю, коли йде про "рацію стану?"

"Пїсля розвизання Радї Професїїлок старство наїрїшнїше заказало дїяльність Органїзаціоннїй Комїсїї Професїїлок, погрожуючи дальшими репресїями та завляючи що може розвизати всі професїїлки.

"Вибрана усїма професїїлками делегация, вїслєла до староства повідомлення про скїдання на день 14. березня публічного вїча, та подала такі точнї наряд: 1) Справоздання Червоної Фракції Радї Каси Кошторської з дїяльности. 2) Мїська-го сподарка з безробіттї. 3) Висєнення і інтерелїяції.

"Повідомлення підїсали всі Професїїлки, бо цього жадавав п. староста завляючи, що лиш на таке вїче дасть свою згоду. Старство пришло повідомлення про вїче до вїдома.

"Але, як вже було зробленї всі технїчнї приготування, вїдрукованї зовїстки, старство кїаче обїго з делегатїв і тут те просить він ласки для націоналїстї, заявляючи: "Як націоналїстичний рух буде зростати, то комунїсти не знайдуть тої піддержки, за якою вони глядїть".

Далї комїстр заявив, що він, як старїй урядник, знає, що вїчу буть будуть говорити.

"Вже за промови на попереднїх вїчах я повинен був позамикати всіх бєзділїчїв. Іна щому вїчу буть будуть критикувати державну господарку і нападати на правнїтельство. Це є лише підбурювання мас. Впрочїм, Польща тепер в поганому-положеннї і вїчувати не треба. Воевїдство дало наказ рїшучо на давати дозволу на вїча".

"Потїм комїсар висловив думку, що професїїлка користї не принєсуть і треба з ними "зробити порядок".

Так розмовляв польський комїсар в Стрїю з робїтничою делегацией за 2 тїждї до розстрїлу робїтників. З того вїдїмо, що в Стрїю наростало грїзне положення. Безробіттї домагалися хлїба, або праці, а їм не дозволено навіть скїлкати вїча, щоб не "критикувати державну господарку" і не нападати на уряд. Це заздавляє розвизано Радї Професїїлок.

Але голод протє вигнєв робїтників на вулицю, а тут жовїри польської шляхти нагудували їх кулями.